

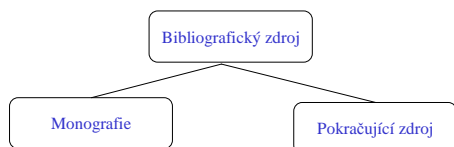
Bibliografický popis
Všeobecná pravidla + Knihy, brožury ...
Obecná pravidla

Hana Vochozková
ÚVT MU Brno
hanan@ics.muni.cz

únor 2013

1

Příloha D – Slovník termínů
I.

2

Příloha D – Slovník termínů
II.

Bibliografický zdroj (Bibliographic resource)

Vyjádření (interpretace) nebo fyzická podoba díla či popisné jednotky, která je základem pro bibliografický popis. Bibliografický zdroj může být hmotný i nehmotný.

Monografie (Monograph)

Bibliografický zdroj, který se skládá z jedné části nebo konečného počtu existujících či očekávaných částí.

Vícedílná popisná jednotka (Multipart item)

Úplná monografie s konečným počtem samostatných částí nebo zamýšlená jako tento úplný celek. Samostatné části mohou nebo nemusí být číslovány.

3

1.0A. Prameny popisu I.

1.0A1.
pramen(y) popisu závisí na charakteru popisovaného zdroje

1.0A2. Základní zdroje popisu

a) *Jednosvazková popisná jednotka*
zdroj jako celek

b) *Vicedílná popisná jednotka*

i) *Monografie o více částech*

první nebo první dostupná část

důležité změny o novějších částech = poznámky

4

Možnosti popisu vícesvazkových děl:

- fyzické propojení a vzájemná závislost záznamů fyzicky samostatných částí (matka a dítě)
- samostatný záznam pro každou část (popis zdola)
- společný záznam (popis shora)

AACR2 x Záznam pro souborný katalog : UNIMARC. Tištěné monografie

5

1.0A. Prameny popisu II.

ii) *Seriály*

první nebo první dostupný sešit nebo část

důležité změny v novějších částech nebo sešitech = poznámky

iii) *Integrační zdroje*

nejnovější aktualizace

důležité změny od nejstarších aktualizací/iterací = poznámky

iv) *Sbírka dokumentů*

sbírka jako celek

6

1.0A. Prameny popisu III.

1.0A3. Hlavní pramen popisu

= preferovaný zdroj údajů tj. zde zjištěné informace mají vždy přednost stanoven pro každý druh dokumentu

-) *Bibliografický zdroj o jedné fyzické části s jedním hlavním pramenem popisu*

7

1.0A. Prameny popisu IV.

a) *Bibliografický zdroj o jedné fyzické části s více než jedním hlavním pramenem popisu*

= hlavní pramen popisu, který se vyskytuje jako první s následujícími výjimkami:

- prameny popisu prezentují bibliografický zdroj z různých hledisek (tj. jako jednosvazkovou monografii i jako část monografické edice)
= pramen, který koresponduje s charakterem popisované jednotky
- bibliografický zdroj obsahuje psaná, mluvená nebo zpívaná slova a prameny popisu jsou uvedeny ve více než jednom jazyce nebo písmu =
 - pramen v jazyce nebo písmu psaných, mluvených nebo zpívaných slov, pokud se vyskytuje jen jeden jazyk nebo písmo nebo jeden převládající jazyk nebo písmo
 - pramen v originálním jazyce nebo písmu zdroje, pokud jsou slova ve více než jednom jazyce nebo písmu, ledaže by byl uveden překlad, v tom případě použijte pramen v jazyce překladu

8

1.0A. Prameny popisu V.

- pramen v jazyce nebo písmu, který se vyskytuje jako první v následujícím seznamu: česky, anglicky, francouzsky, německy, španělsky, latinsky, další jazyky používající latinku ...

- prameny popisu uvádějí odlišná data vydání, distribuce atd.
= pramen s novějším vydáním
- informace tradičně se vyskytující na titulní stránce zde nejsou uvedeny v úplnosti, ale i na protilehlých stránkách či stránkách následujících,
= považujte je za jeden pramen popisu
- bibliografický zdroj obsahuje různá díla s vlastními hlavními prameny popisu, ale neobsahuje hlavní pramen popisu pro zdroj jako celek
- hlavní pramen popisu těchto děl = jeden pramen popisu

9

1.0A. Prameny popisu VI.

b) Bibliografický zdroj o více než jedné fyzické části

pro bibliografický zdroj jako celek = hlavní pramen první nebo první dostupné části. Pokud pořadí částí nelze použít:

- pokud hlavní pramen popisu jedné z částí obsahuje více informací, dejte mu přednost
- pokud jedna z částí obsahuje unifikující údaje pro celý bibliografický zdroj, dejte přednost hlavnímu prameni popisu této části
- pokud jsou unifikující údaje pro bibliografický zdroj uvedeny na obalu/pouzďe, dejte mu přednost jako hlavnímu prameni popisu
- pokud jedna část je hlavním zdrojem a ostatní části jsou doprovodnými nebo souvisejícími materiály, dejte přednost hlavnímu prameni hlavního zdroje

10

1.0A. Prameny popisu VII.

c) Bibliografický zdroj bez hlavního pramene popisu

pokud jednotlivým částem bibliografického zdroje chybí název, doplňte jej podle dostupného zdroje

uved'te v poznámce vysvětlivku a/nebo pramen doplněného hlavního názvu

Název z titráže

u sbírky, které souborný název chybí, název doplňte

11

1.0A. Prameny popisu VIII.

1.0A4. Předepsané prameny popisu

stanoveny pro každý druh dokumentu a pro každou oblast popisu

dodržujte stanovené pořadí

údaje převzaté z jiného než předepsaného pramene popisu = []

(pozor dříve se do [] zapisovaly jen údaje, které se doplňovaly z pramenů mimo dokument)

rozdílný název nakladatelství na titulní stránce a v titráži

= přednost má údaj z titulní stránky

12

2.0A. Účel

2.0A1.

Pravidla v kapitole 2. pojednávají o tištěných monografiích a knižních sbírkách, brožurách a jednolisticových tiscích.

13

2.0B. Prameny popisu I.

2.0B1. Hlavní pramen popisu

pro knihy, brožury a jednolisticové tisky = **titulní stránka**
pokud chybí = **náhrada titulní stránky** =

- a) jiná část popisné jednotky poskytující nejuplněnější informace
- b) jakýkoli dostupný pramen (příručkové dílo ...)

v poznámce uveďte důvod a/nebo pramen uvedených dat

14

2.0B. Prameny popisu II.

2.0B2. Předepsané prameny popisu

stanoveny pro každou oblast popisu

dodržujte stanovené pořadí

údaje převzaté z jiného než předepsaného pramene popisu = []

(pozor dříve se do [] zapisovaly jen údaje, které se doplňovaly z pramenů mimo dokument)

rozdílný název nakladatelství na titulní stránce a v tiráži

= přednost má údaj z titulní stránky

15

2.0C. = 1.0C. Interpunkce

1.0C1.

oddělení oblastí popisu

každá oblast kromě první, každý výskyt oblasti poznámky, standardního čísla

tečka mezeru pomlčka mezera pokud oblast nezačíná jako nový odstavec

oddělení údajů v rámci oblasti

interpunkce zpravidla předchází údaj tj. užití interpunkce zpravidla záleží na následujícím údaji

Název_._další názvová informace

Název_._Název části/Závislý název

Název_._Označení části/Závislého názvu_._Název části/Závislý název

Název_._Název části/Závislý název

dle MARC 21 se za interpunkční znaménka považují tečka (.), otazník (?), vykřičník (!) nebo spojovník (-)

interpunkce může být doplňována systémem automaticky, ale záleží na granularitě polí/podpolí v systému

16

Záznam dle ISBD

LASENIC, Pierre de

Tarot : klíč k iniciaci / Pierre Lasenic ; kresby karet a symbolů Vladislav Kužel. -- Praha : Trigon, 1994 (Čelákovice : Tiskařské závody). -- 238 s. : obr., tab. ; 23 cm. -- (Ametyst). -- Obálka Vladimír Zadrobílek. -- Faksimile 1. vyd. z r. 1940. -- Ilustr. tit. list. ISBN 80-85320-42-8 (brož.)

17

2.0D. = 1.0D. Úrovně rozsahu údajů v popisu

1.0D1. První úroveň údajů v popisu

MARC 21 - minimální záznam pro tištěné monografie

<http://www.nkp.cz/c-knihovne/odborne-cinnosti/zpracovani-fondu/schvalene-materialy/marc-minzazntistmon>

1.0D2. Druhá úroveň údajů v popisu

1.0D3. Třetí úroveň údajů v popisu

18

2.0E. = 1.0E. Jazyk a písmo popisu
I.

1.0E1.

jazyk a písmo, v nichž se údaje v popisné jednotce vyskytují

Údaje o názvu a odpovědnosti, Vydání, Nakladatelské údaje, Edice
použijte transliteraci

*Doporučení pro přepis nelatinských písem do latinky. 2., dopl.
vyd. Praha : Národní knihovna České republiky, 2006.
(Standardizace ; č. 27).
ISBN 80-7050-509-5*

symboly nebo jiné znaky = zápis v [] a pokud nezbytné vysvětlující
poznámka

I ♥ you

I [love] you

V názvu na tit. s. slovo „love“ vyjádřeno srdíčkem

platí (až na výjimky) i pro vsuvky

19

2.0E. = 1.0E. Jazyk a písmo popisu
II.

1.0E1.

jazyk a písmo katalogizační agentury (česky)

všechny údaje v dalších oblastech

výjimkou názvy a citace v poznámkách

20

2.0F. = 1.0F. Nepřesnosti

1.0F1.

nepřesnosti nebo pravopisné chyby přepište tak, jak se vyskytují v popisné
jednotce

upozornění [sic]

přeložila [sic] Miroslav Košťál

oprava [i.e.]

přeložila Jiří [i.e. Jiřina] Košťálová

doplnění chybějícího písmena/chybějících písmen

The world in [d]janger

21
